

D-Sign-Lab Danné Ojedy

Pátý ročník přednáškového cyklu de.sign měla uzavřít přednáška a výstava Danné Ojedy. Ze zdravotních důvodů se v Institutu Cervantes nakonec konala jen výstava D-SIGN-LAB. Design, pedagogika a kurátorství Danné Ojedy (jako náhradní přednášející vystoupil Max Kisman). Danné Ojeda ve své tvorbě kombinuje umění, komunikační design a teorii. Působí jako členka redakční rady časopisu Journal of Design, který vydává ico-D (Icograda) a od roku 2008 také jako Assistant Professor na School of Art, Design & Media na Nanyang Technological University v Singapuru. Za svou práci získala řadu mezinárodních ocenění, jako je Red Dot Award 2010, Singapore Design Awards 2012 nebo ART BOOKS WANTED International Award 2013. Pro Font si s Danné povídala Ludmila Favardin, kurátorka výstavy a zakladatelka *edition lidu*.

Danné, výstava D-SIGN-LAB. Design, pedagogika a kurátorství Danné Ojedy představuje všechny aspekty tvé tvorby. Jak zvládáš balancovat mezi jednotlivými uměleckými a designérskými disciplínami?

Moje názory na design, výuku a kurátorství jsou podmíněny předchozím studiem umění, grafického designu a dějin umění, a také tím, jak jsem se profesionálně vyvíjela v akademickém prostředí i v praxi. Velmi často se tyto mé „persóny“ protnou, třeba když hledám ideu pro výzkumný projekt nebo pro designérský úkol. Pro mě je to tak přirozené. Musím říct, že studium dějin umění a zkušenost

s výzkumem byla pro mou praktickou práci zásadní. Snažím se například, aby každá součást mého díla, každé rozhodnutí, bylo koncepčně opodstatněné. V tomto ohledu jsem vděčná konceptuální a minimalistické tradici v současném umění.

Můžeš uvést nějaké příklady, jak se tyto tradice konkrétně projevují v tvé práci?

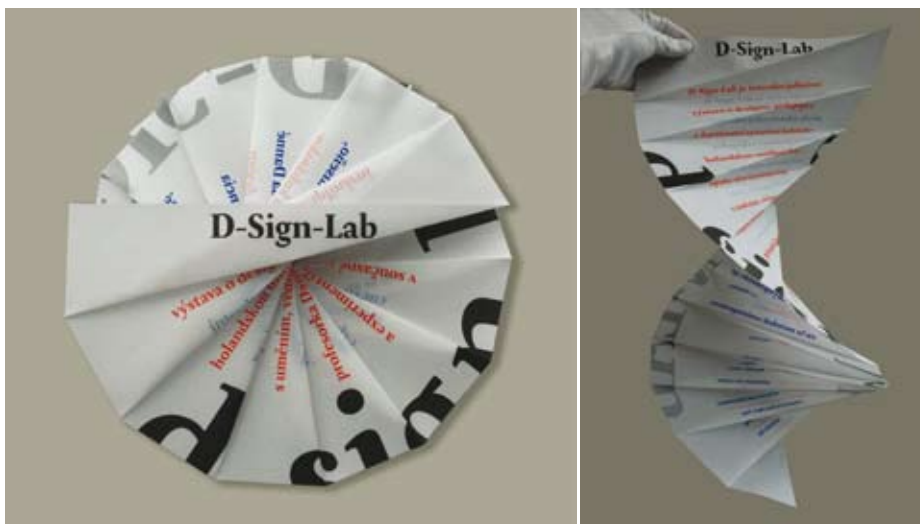
Jako příklad uvedu koncept knihy *Scales of Babel [Babylonské váhy]*, která je založena na hravé architektuře. Na první pohled kniha upozorňuje na svou primární strukturu, aby se tím zdůraznila její část: plocha bílého

papíru na obálce, její název, autor a rýha, která je posunuta na střed obálky. Nicméně tyto elementy mohou být chápány také jako odkazy na prostorové komponenty, jako jsou rohy, střechy či sloupky, což jsou architektonické prvky, které narušují dvojrozměrnost papíru tím, že zdůrazňují trojrozměrnou povahu knihy-objektu. Čistá struktura tu slouží jako metafora jakéhosi ohraničeného prostoru, který se mění spolu s tím, jak čtenář s knihou interaguje.

A z tohoto pohledu se odvíjí druhý aspekt, při debatách o minimalistickém designu obvykle přehlížený: zdůrazňování nebo zpochybňování

- Design knihy *The Path To Modernity: Mexican Modern Painting, 2009–2010*
- Popisky shora: Skládaný plakát k výstavě D-SIGN-LAB v Praze, 2015 • Autorská kniha *This book is a chair, 2016* • Design knihy *Scales of Babel, 2005*

Foto: Archiv Danné Ojedly

toho, co design vlastně je. Každá navržená struktura, od sazebního obrazce, přes rýhu na obálce, po samotnou obálku *Scales of Babel* je navržena tak, aby zdůraznila mimořádnou funkčnost knihy a zároveň určila vztahy mezi jednotlivými částmi její struktury. A tak to mám s většinou svých prací.

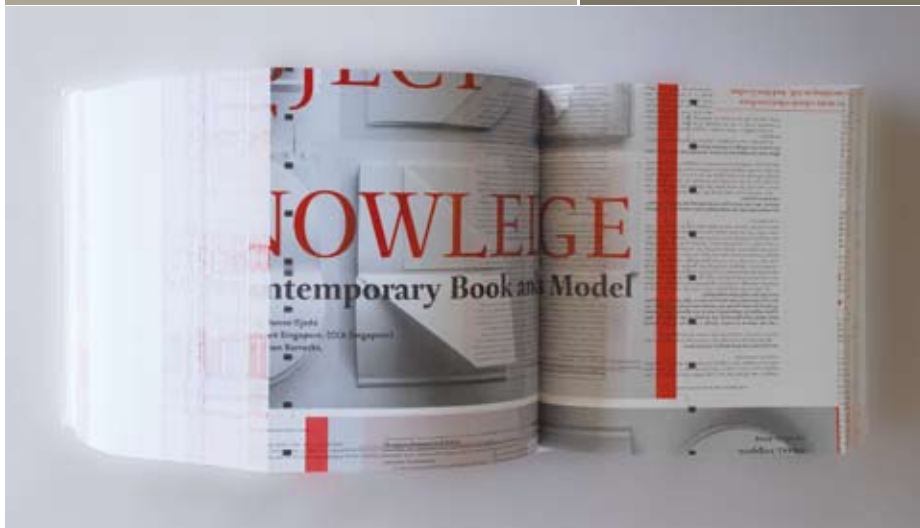
Jak tvou práci ovlivňuje pedagogická činnost?

Když jsem si udělala doktorát z dějin umění, začala jsem tento obor vyučovat na Vyšší umělecké škole v Havaně. Základem mé výuky byl vždy důraz na výzkum v mnoha různých oblastech. Pohybovali jsme se v interdisciplinárním prostředí, kde se prolínalo vizuální umění, divadlo, tanec, hudba, film a nová média. A tam mi došlo, že proces zkoumání a učení se napříč disciplínami mě baví stejně jako finální výsledek. Rozvoj výzkumných metod a pedagogického způsobu předávání znalostí vedl k tomu, že moje praxe získala podobu jakési laboratoře. Tyhle úvodní roky byly klíčové pro mou pozdější praxi, kterou vnímám jako proces přemýšlení-tvoření, výzkum, experimentování a testování v různých médiích a také jako rozvíjení metod zpracování a sdělování informací za účelem konkrétního úkolu.

Akademické prostředí navíc vytváří podmínky pro rozvoj sebeuvědomování a následně i smyslu pro autorství. To je důležitý moment před tím, než budeš čelit požadavkům oboru a dalších institucí. Akademický výzkum napomáhá kromě mnoha jiných skutečností i procesu sebevzdělávání, a neměl by být proto chápan odděleně od kreativní praxe.

Vzdělání se ti dostalo v Holandsku, pocházíš z Kuby, ale pracuješ v Singapuru. Čerpáš inspiraci z těchto rozdílných kultur?

Nevyhnutelně. Moje práce je výsledkem toho, kdo jsem, kde jsem se narodila, žila nebo kterými místy jsem prošla. Narodila jsem se a vyrůstala na Kubě, nicméně druhý domov jsem získala tím, že jsem se na mnoho let přestěhovala do Nizozemska. A pak třetí, když jsem dostala dlouhodobou práci v Asii. Jsem neustále na cestách, ať už skutečně nebo imaginárně, můj život je jedna velká křížovatka. V mém rodokmenu najdeš Španěly, Afričany, Číňany i Francouze, aspoň pokud vím. Takže

i z etnického hlediska nemám v sobě jednotlé kulturní prostředí, se kterým bych se mohla ve své práci identifikovat.

Patří knihy k tvým oblíbeným výrazovým prostředkům?

Ano, rozhodně. Je to materiální objekt a médium, se kterým se mi dobře pracuje. Než jsem je začala upravovat, jednu jsem napsala. A z tohoto důvodu proces navrhování knižní úpravy přirozeně navázal na moje myšlenky, a tím pádem i na mé psaní. Když „skicuju“ návrh knihy, začínám vždy poznámkami, popisky, bibliografickými údaji a komentáři, které v mé mysli získávají tvar, a teprve pak zhotovím

maketu. V tomto ohledu mě vždycky zajímá objevování vazeb mezi knihou jako objektem a jejím vytvářením. Materiál i grafické prvky v mých knihách (volba papíru, vazby, layoutu atd.) vždy ovlivňují vyznění knihy-objektu do té míry, že k tištěným slovům přidávají klíčové konceptuální prvky. Tímto způsobem kniha zahajuje intenzivní dialog s osobností každého z autorů (včetně té mě). Všechny materiály a designérské kvality zůstávají v knize jako šepot. Podobně jako [Jorge Luis] Borges často věřím tomu, že „když spisovatelé zemřou, stanou se knihami, což konečkonců není jako převtělení špatné“.

Celý rozhovor je na www.editionlidu.com.